

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Moskwa
Protokolant:	Asyst. sędz. Ewa Lech

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2013 r. w Łańcucie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko małoletnim J. M. i L. M. działającym przez przedstawiciela ustawowego matkę J. N.

o obniżenie alimentów

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Łańcucie – Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich z dnia 15 maja 2013 r. sygn. akt III RC 113/13

po s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie poprzez zwolnienie powoda od opłaty od pozwu ponad kwotę 600 zł

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Łańcucie oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd I instancji podniósł, iż powód jest młodym, zdrowym i zdolnym do pracy mężczyzną legitymującym się średnim wykształceniem. Zdaniem Sądu Rejonowego niewiarygodnym jest, że powód osiąga dochody na deklarowanym poziomie 645 zł miesięcznie i w pozostałym zakresie pozostaje na utrzymaniu swoich rodziców, z którymi prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Jeżeli byłaby to prawda, to zdaniem Sądu I Instancji świadczy to o tym, że powód zachowuje się nieodpowiedzialnie i nie może to przemawiać na jego korzyść w ten sposób, że zasadność jego powództwa o obniżenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletnich córek, będzie wykazywana na koszt Skarbu Państwa. Okoliczność zaś, że powód na skutek własnego działania popadł w długi nie jest usprawiedliwieniem dla zwolnienia go od ponoszenia kosztów sądowych. Nie ma żadnych podstaw do przyjmowania, że inne zobowiązania takie jak np. konieczność spłaty kredytów czy innych zobowiązań, a nawet opłacenie podatków, względnie obowiązkowych składek, mają pierwszeństwo przed kosztami sądowymi. Przedłożona zaś przez powoda opinia psychologiczna z dnia 13 marca 2013 r. dowodzi o konieczności podjęcia psychoterapii indywidualnej co jednak nie wyklucza możliwości podjęcia pracy zarobkowej.

Powód zaskarżył w/w postanowienie w całości zarzucając naruszenie art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych i wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie od kosztów w całości ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Skarżący podkreślił, iż pomimo wielu starań nie był w stanie z uwagi na obecną sytuację na rynku budowlanym kontynuować prowadzonej od 2001 r. działalności gospodarczej. Obecnie jest osobą bezrobotną, poszukującą pracy. Powód dodał, iż z uwagi na ogromne zadłużenie nie był w stanie zaoszczędzić żadnych środków finansowych. Z uwagi na całkowitą utratę zdolności majątkowych i finansowych zaprzestał w całości realizacji wymagalnych zobowiązań. Powód nie ma także zdolności kredytowej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Argumentom podniesionym w zażaleniu powoda nie można częściowo odmówić słuszności.

W orzecznictwie dotyczącym stosowania przepisów regulujących instytucję zwolnienia od kosztów sądowych ugruntowany jest pogląd, iż rozpoznawanie wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych winno opierać się na podejściu pragmatycznym, unikającym skrajności i uwzględniającym – na tyle, na ile to możliwe – realia konkretnej sprawy.

Co prawda na obecnym etapie postępowania jedynym kosztem sądowym obciążającym powoda jest opłata od pozwu w wysokości 1560 zł, jednakże uwzględniając sytuację majątkową i rodzinną powoda oraz wysokość należnej opłaty Sąd uznał, iż sytuacja wnioskodawcy jest na tyle ciężka, iż uzasadnia zwolnienie go z tego zobowiązania ponad kwotę 600 zł.

W rozpoznawaniu sprawy skarżący zasadnie podnosi bowiem, że jego realia życiowe i płacowe nie pozwalają mu na uiszczenie kosztów sądowych w pełnej wysokości bez uszczerbku na utrzymaniu koniecznym. Zważyć należało, że pozwany obecnie znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Za wyjątkiem udziału wynoszącego 1/6 w nieruchomości stanowiącej współwłasności rodziców i brata powód nie ma żadnego majątku. Jest osobą poszukującą pracy, utrzymującą się z zasiłku dla bezrobotnych i posiadającą zadłużenia wobec banków, organów skarbowych, ZUS-u i kontrahentów.

Z drugiej jednak strony pamiętać trzeba, że koszty sądowe należą do kategorii wydatków nadzwyczajnych. Przygotowanie się do poniesienia takich wydatków w przypadku budżetu domowego odbywa się poprzez odpowiednie oszczędności, nawet kosztem bieżących zapotrzebowań rodziny, bądź przez uruchomienie dodatkowych źródeł finansowania (można tu wymienić pożyczkę, wydzierżawienie posiadanych nieruchomości). Rzecz tylko w tym, aby ów wymóg pozostawał w odpowiedniej proporcji do sytuacji rodzinnej, majątkowej i dochodowej osoby, na której ciąży obowiązek poniesienia kosztów sądowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego powód jest w stanie uiszczyć przynajmniej część opłaty od pozwu tj. kwotę 600 zł. Zaznaczyć należy, iż postępowanie toczy się z inicjatywy powoda, a powszechnie wiadomo, że prowadzenie sprawy sądowej wiąże się z koniecznością ponoszenia jej kosztów. Nadto podkreślić należy, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 14 października 1983r. (I Cz 151/82, OSNC 1984/5/82) obciążenie strony kosztami sądowymi, których wysokość nie przewyższa jednomiesięcznych jej dochodów zbliżonych do przeciętnych zarobków, z reguły nie oznacza, że nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Mając na uwadze powyżej wskazaną argumentację Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie orzekając jak w sentencji postanowienia.